

Tessins hemlighet

Oscar Brunius

brunioscar@gmail.com

Viktor Rydbergs Gymnasium Jarlaplan

Lärare - Mats Ingemarsson

Det jag gör nu är fullkomligt förbjudet. Inte bara enligt byggnadsantikvariernas egen yrkeskodex, utan även enligt allt vad etik och moral heter. Även om väggen framför mig kan tyckas oansenlig med sin grova vita puts, är detta en byggnad med en illblå K-märkning. Gamla stans - nej, hela Stockholms - absoluta pärla. Finns det ett hus i hela Sverige med större kulturhistoriskt värde? Knappast. Stenarna som uppenbarar sig i mobilficklampans sken har ordinerats hit av självaste Birger Jarl. De har legat på samma plats som nu alltsedan 1200-talets mitt. De har genomlevt åtta sekler utan att bli störda. Inte ens en av stadens mest dramatiska bränder lyckades rubba dem. Ändå är det något som förmår mig att göra det; att störa en snart tusenårig frid. Jag faller till föga för nyfikenheten. Jag sätter min rostiga lilla trädgårdsspade till väggens yta, och börjar skrapa.

När plastpåsen var förseglad drog jag av mig bomullshandskarna och tog mig ut genom slottets södra port. Vakten på sin post kastade en blick mot dörren, men tycktes känna igen mig från min tidigare entré. Hon släppte igenom mig med en kort nickning. Det fynd jag just hade gjort var verkligen besynnerligt. På grund av fuktskador skulle källaren i slottets nordöstra del kalkas om. Det var en standardprocedur på en byggnad av denna ålder, men på grund av dess särskilda kulturella betydelse behövde alltid en sådan som jag - en byggnadsantikvarie - godkänna att arbetet blivit korrekt utfört. När jag så hade kastat några förströdda blickar runtom detta rätt oansenliga rum, hade mina ögon dragits till en ojämnhet i den vita ytan. Precis vid skarven i det innersta hörnet. Jag tänkte mig att det var någon byggare som hade slarvat, men när jag satte mig på huk för att se närmare på saken, fann jag att något stack ut ur murbruket. Jag skrapade försiktigt loss överflödet av ny färg. Bland de vita smulorna i min hand låg en ring. Den var riktigt gammal, i massivt silver, men fint tillverkad, med en struktur som av en ros i mitten. Jag höll den under luppen och kunde just kisa mig till ett par initialer stansade på insidan: N.T.

Den här dagen hade blivit mer innehållsrik än jag hade förväntat mig. Onekligen högst besynnerligt.

Jag tog mig ned för slottsbacken, på väg mot min ständiga källa till information: Kungliga Biblioteket. Där skulle jag utan tvekan finna om inte ett svar, så åtminstone en ledtråd. På vägen ned drogs min blick osökt till Tessinska palatset, tronande på andra sidan havet av kullersten. Det bär alltjämt slottets ursprungliga, solgula färg. Arkitekten och ursprungsägaren, Nicodemus Tessin d.y, som ju också hade ritat slottet, hade nog inte varit helt missnöjd med att kunna kalla kungen för sin granne. Eller för den delen att medelst bjärt puts demonstrera sina starka band till rikets topp. Med tanke på att palatset stod färdigt ungefär samtidigt som slottet började byggas, hade det också en utomordentligt praktisk placering för övervakning av arbetet.

Jag fortsatte längs med Skeppsbron och korsade bron över strömmen. Det virvlande vattnet hade inte frusit, trots de bitande minusgraderna i luften. En dopping dök ned under vattenytan och kom upp igen med en sprattlande strömming i näbben. Själv skyndade jag över det livsfarliga övergångsstället vid Strömgatan när den gröna signalen ebbade ut och var nära att springa rakt in i Karl XII där jag studsade över trottoarkanten in i Kungsträdgården. Fjorton år gammal hade han varit, när slottet Tre Kronor år 1697 brann. Enligt uppgift skulle han, till skillnad från sina "sinnessvaga" systrar, ha tagit krisen med lugn och stöttat sin mor änkedrottningen ut ur den brinnande byggnaden. Hans far, Karl XI, hade legat på *lit de parade*. Man hade med andra ord visat upp hans lik innan det skulle begravas.

Detta lik - och inte det månghundraåriga kungliga arkivet - hade prioriterats i räddningsarbetet, vilket hade resulterat i ett stort svart hål i källmaterialet från svensk och stockholmsk medeltid. Något en historieforskare och antikvarie som jag, några hundra år senare, kunde känna en smula bitterhet över.

Jag strosade in i Kungsträdgården och tog ett ögonblick att njuta av vintersolen. En gång i tiden hade den varit just kungens trädgård och haft ett högt stängsel runt sig. Då hade den varit reserverad för kunglighet och adel. Gustav III, kulturfrämjare som han var, öppnade den för allmänheten. Jag blickade mot dess östra sida och föreställde mig hur den såg ut när De la Gardies stadspalats - Makalös - fortfarande stod där. 47 meter långt och 28 meter brett hade det varit en verklig konkurrent till det halvt medeltida, kungliga slottet Tre Kronor. Tidens stora hantverkare och konstnärer hade investerat hela sin expertis i att göra det riktigt, ja, makalöst. Det sades att det vilade på artontusen pålar. Efter att det så småningom drogs tillbaka till kronan, hade Gustav III återigen agerat kulturmecenat och gjort om byggnaden till teater. Arsenalsteatern - en föregångare till dagens Dramaten, belägen på andra sidan Berzelii park.

Efter en stunds promenad längs Birger Jarlsgatan bestämde sig solen för att gå i moln. Det var med allt snabbare steg jag vid Stureplan svängde av mot Humlegården. Vinden ven så att halsduken flaxade. Med en suck av lättnad steg jag in i Kungliga Bibliotekets värme. Jag fiskade upp mitt passerkort ur fickan och travade uppför trapporna till 1600-talssektionen. Antikvarier anställda inom Stockholms Stad är en av de få grupper som kan gå in där utan att först anmäla sitt ärende. Där finns bibliotekets äldsta verk. Verksamheten började nämligen på den tiden - år 1662 mer exakt - även om själva biblioteksbyggnaden är ett 1800-talsverk. Helt på måfå började jag leta efter bokstäverna på ringen: N. T.

Det dröjde ett tag innan jag fick napp. Nya testamentet från 1663 - nej, knappast relevant. Nils Torstensson, skomakare hängd för dubbelt hor - nej, den här ringen hade helt klart tillhört någon av de högre stånden. Snart började jag emellertid hitta fler och fler dokument kopplade till samma person. Densamma som jag tänkt på redan vid första anblick. En person med just dessa initialer: Nicodemus Tessin. Den yngre, om saken skulle stämma i tid. Hyllorna tycktes fulla av ritningar till alla hans otroliga verk. Jag hänfördes av varenda en av dem: delar av Louvren, danska Amalienborg, Drottningholms slottsträdgård och så naturligtvis Kungliga slottet. Tessin var verkligen sin tids störste. Även om man vid tiden anklagade honom för något stelbenta ideal, får man idag erkänna att hans verk tålt tidens tand bättre än de flesta. Varje linje är så infernaliskt genomtänkt, skarp, klar - harmonisk. Jag kände att jag var på rätt spår. Det var verkligen det mest rimliga. Men var fanns bevisen? Säkerligen fanns det fler involverade i slottets bygge som kunde tänkas ha dessa initialer. Sannolikhet och förhoppning räckte inte för att bevisa min tes. Jag gick igenom hela sektionen: varenda bok, rulla och rättsprotokoll innehållande de två initialerna, men fann inget omnämnande av någon ring. Det var förvisso inte helt oväntat. Varför skulle någon skriva ned en så liten detalj på en tid där papper var dyrare än dagens elpriser? Likväl var det med en liten känsla av besvikelse i maggropen jag till slut vände rummet ryggen.

Men bäst som jag travade nedför trapporna mot utgången, var det som att jag kände ett par ögon i nacken. Jag hade helt bestämt känslan av att någon betraktade mig. Med ens blev jag rakare i ryggen och jag såg mig alldeles diskret över axeln. Mycket riktigt blickade ett par krävande, isblå ögon tillbaka. Ett par ögon målade i olja. Jag andades ut, förvånad över min egen plötsliga skräck, men lät ändå blicken vila på det enorma porträttet ovan trappräcket. Att döma av den långa, ljusa peruken och bleka hyn på herren var det från tidigt 1700-tal. Jag läste den lilla plaketten på ramen. *Nicodemus Tessin d.y.* Ett så besynnerligt sammanträffande.

Jag måste ha stått och betraktat tavlan i flera minuter, när mina ögon fastnade på en rent oerhörd detalj. Där, på den barnsligt runda handen, halvt dold av den yviga spetsmanschetten, satt en ring. Med hjärtat plötsligt långt upp i halsgropen tog jag ett steg närmre. Hade den inte något som kunde likna strukturen av en ros, där i mitten? På tå för att se verkligt noga, körde jag nästan näsan i tavelduken. Jo, det hade den.

På ett sätt kändes mysteriet löst. Pusslet lagt. Det var bara för mig att gå till vårt arkiv, dokumentera och lämna in mitt fynd till samlingarna. Säkert skulle jag få en liten klapp på axeln av chefen, men sedan skulle det vara över. På ett annat kändes det som att jag bara hade funnit nyckeln till en dörr. Denna dörr stod nu på vid gavel och krävde att jag trädde in genom den. Hur hade ringen hamnat i murbruket? En vägg som var murad långt innan Tessin fick något med slottet att göra? Jag kunde omöjligt åka hem efter detta. Visst skulle jag lämna ringen till samlingarna, men jag tänkte inte släppa den för det.

Det här tålde att forskas på. Jag skulle söka tillstånd att göra ett projekt av detta.

Min arbetsplats är verkligen inte vilket gammalt kontorshus som helst. Stadsmuseet - Södra stadshuset en gång i tiden - är en av de få nyttobyggnader från 1600-talet som fortfarande är i bruk idag. Det ritades av Nicodemus Tessin och stod klart 1680, bara för att senare samma år skadas av en brand i kvarteret och förlora bl.a sitt tak. Tessin d.ä. var dock inte i livet nog länge för att leda restaureringen, utan det blev istället det första arkitektoniska projektet för hans son och namne. Samma Nicodemus Tessin som hade ritat slottet. Samma man som hade burit ringen i min ficka. Än idag finns en sal i museets norra del kallad "Tessinsalen". En gång i tiden var det en anatomisk teater, till för att beskåda dissektioner, vilket bl.a en ung Carl von Linné fick möjlighet till. Idag har vi inte riktigt lika roligt där. Det är fortfarande en föreläsningssal, men med mer powerpoints än likdelar.

Egentligen var det väl det bästa jag hade att hoppas på: att få hålla en liten presentation om mitt fynd där på fredag eftermiddag. Ändå kändes det så oändligt mycket större.

Jag travade ned för trappan till innergården, som ursprungligen hade legat i nivå med Södermalmstorg, och banade min väg genom turisterna. Jag gick raka vägen till min dator, satte mig ned och skrev en förteckning i sedvanlig ordning, häftade fast den i plastpåsen och begav mig mot chefens kontor. Hon verkade intresserad och skrattade gott åt den lyckliga slumpen att jag fått syn på detaljen på tavlan, även om hon tycktes lite förvånad över hur jag sprungit iväg med saken på egen hand. Än mer av min vilja att forska vidare. Vänligt, pedagogiskt, som för att inte såra mina tydligt uppblåsta känslor, påpekade hon att jag ju varken var detektiv eller arkeolog, utan byggnadsantikvarie. Likväl tog hon försiktigt emot ringen i sin påse och lovade att höra sig för med Hovstaten för att se om det kunde ordnas med ett tillstånd.

Vårt att nämna är att detta händelseförlopp utspelade sig under mitten av december. Medsvept som jag var av mina egna lyckoträffar inbillade jag mig att jag skulle ha mitt ja redan dagen därpå. När det inte kom, vare sig den dagen eller dagen efter det, insåg jag dock att det förmodligen inte var realistiskt att vänta sig något besked förrän efter juledigheten. Själv kunde jag emellertid inte hålla mig från att tänka på saken. Jag satt framför hemmadataren, fridykande i de digitala arkiven efter mer information. Målningen av Tessin hade jag länkat direkt på datorns skrivbord. Jag såg på den flera gånger om dagen. Jag får erkänna att jag faktiskt rumphögg min semester med en dag eller två för att hålla mig synlig för chefen. Bara utifall att hon genom att se mig skulle komma på att det var något hon hade glömt att säga. När hon vid uppstartsmötet för det nya årets projekt likväl inte nämnde mitt förslag med ett ord, förstod jag dock att så inte var fallet. Det gjorde däremot inte kliandet i fingrarna mindre. Så som jag kväste min entusiasm övergick den med tiden i irritation. Chefen hade faktiskt inte ens bemödat sig med att skicka ett mail för att meddela avslaget. Var jag så oseriös i hennes ögon? Hade hon sett saken som ett skämt?

När det led mot februari hade min något barnsliga kränkthet nått sin kulmen och jag stegade bestämt uppför de ekande stentrapporna och knackade mitt mest förnärmade knack på chefens dörr. Hennes vänliga inbjudan att stiga på fick mig dock att ta mössan i hand och anlägga en något mer försynt uppsyn vid min entré. Ändå var det som att hon plötsligt fick något upprört i blicken när hon såg vem det var. Istället för att fråga om mitt ärende väntade

hon på att jag skulle tilltala henne. Jag hoppade över kallpratet och gick direkt till att kräva att få veta hur svaret på förfrågan hade lytt. Till en början spelade hon oförstående: bad mig påminna om vilken förfrågan det gällde, när vi hade talat om saken och ifall hon verkligen hade *lovat* att kolla upp den. Sedan låtsades hon som att problemet låg utanför hennes kontroll: att Hovstaten höll på att utreda tillstånden, att rummet jag kontrollerat visst hade någon slags sekretess. Jag kunde inte undgå att ana något jäktat, nästan hotat i hennes hållning. Utan att riktigt säga något alls försökte hon så snabbt som möjligt avsluta samtalet. Ju mer påstridig jag blev, desto högre steg hon i oktaverna. Samtalet övergick i ett gräl där hon slutligen pep, nästan som för sig själv: "De sa att vissa saker helt enkelt ska lämnas orörda."

Mina föraningar hade stämt. Vi hade inte bara fått avslag på forskningen. Vi hade fått ett förbud.

Men varför? Vem kunde känna en så stark aversion inför byggnadsantikvarieämbetet? Om inte någon visste att där fanns något mer? Jag började skicka egna mail till Hovstaten, men gjorde misstaget att vara ärlig. När de en gång förstått vem jag var och varför jag begärde entrémöjligheter, slutade de tvärt med att svara. Strax därefter slutade min länk till bilden på målningen av Tessin att fungera. Tavlan hade tagits ned från internet, liksom informationen om ringen, som jag själv lagt in i vår databas. Borta var alla bevis för sambandet. De enda som visste något om det var jag, min allt mer förtegnas chef, och någon med tillgång till Hovstatens kontaktuppgifter.

Någon som hade något att dölja, för egen eller kungafamiljens räkning.

Indiana Jones-filmerna har, som alla vuxna människor förmodligen inser, väldigt lite förankring i verkligheten. Det är inte bara så att det aldrig har funnits lådor med förmågan att smälta nazister, utan även avbildningen av arkeologer som vältränade actionhjältar, ligger långt ifrån normen inom yrket. Nu är jag förvisso ingen arkeolog, men detta stämmer även för min, kanske ännu smalare, yrkesgren. Jag har levt ett liv lyckligt befriat från spänning. Ändå sporrade denna minst sagt besynnerliga händelseutveckling en dittills okänd sida hos mig. Jag blev, för att vara helt ärlig, smått manisk kring saken. Jag bestämde mig för att ta mig tillbaka till rummet i slottets norra källare, till vilket pris som helst.

Jag spelade det långa spelet. Jag erbjöd mig att vara tillsyningsman vid restaureringen av den södra fasaden som skulle målas om. Kontrollera den kemiska balansen i putsen så att den inte skulle skada den undre fasaden. Detta fick jag tillstånd till. På flera hundra rums avstånd från den norra källaren upplevdes jag väl inte utgöra ett hot. Min okände stoppkloss hade isåfall missat en fatal detalj. Det gav mig rätt att använda högvaktens toaletter.

Det tog ändå ett bra tag innan jag vågade använda mig av denna möjlighet. Om jag upptäcktes med att missbruka den för rent personliga intressen, kunde jag förlora all legitimitet i mitt yrke. Jag kunde till och med förlora yrket i sig. Hämmad av dessa farhågor var det inte förrän en sömnlös natt, tidig försommar, som kunskapstörsten och trotset mot det enerverande, anonyma hotet slutligen vann striden. Tidigare den dagen hade jag varit nere i museets arkiv och hämtat tillbaka Tessins ring. Utan arkiveringsuppgifterna hade den varit svår att hitta, men som tur var hade den inte flyttats. Den brände glödhet i fickan där jag tog mig till fots genom den sovande staden. Ännu en gång korsade jag strömmen, där doppingen alltså dök efter sin strömning i månskenet. Karl XII stirrade mig i ryggen och pekade bestämt bortåt Östermalm: *gå hem*.

Ändå fortsatte jag uppför Lejonbackens knastrande grus. Dyliga ramper, ställda i perfekt vinkel mot varandra, var ett klassiskt drag hos de romerska palats, som Palazzo Farnese, vilka Tessin låtit sig inspireras av i sin design. Dessa strikta, strama, utsökta linjer. Skulptören Foucquets bronslejon grinade ned mot mig, med tassens avmätt vilande på sin lilla kula, som hånade den mitt övermod. Statyerna hade stått redo långt innan slottet i sig, precis som dess norra fasad, vilken de pryder. Redan i slutet av 1680-talet hade Tessin d.y fått i uppdrag att

göra om den. Stram och sluten skulle den vara ansiktet utåt för makten. Kanske kunde man tänka sig att Tessin hungrade efter att få visa upp sina kunskaper mer än så. Han hade trots allt spenderat årtal nere på kontinenten, för att lära sig hur verkligt stor byggnadskonst gick till. Att enbart förfina och rita om det medeltida rucklet Tre Kronor gjorde honom inte rättvisa. För den saken skulle han behöva ett helt tomt pappersark.

Något ängsligt närmade jag mig högvakten i det gula båset. Som av en märklig slump var det samma unga kvinna som hade släppt in mig i vintras. Hon kände igen mig och jag höll, lätt skakande, fram mitt lilla intyg. Visst hade jag rätt till entré, men vad jag hade där att göra, vid den här tiden på dygnet, hade jag svårt att motivera. Jag sluddrade fram en förklaring om att jag trodde mig ha glömt min mobiltelefon därinne. Det lätt skeptiska leendet hos vakten gav mig intrycket av att hon snarare trodde att jag var berusad. Lika bra det. Det gjorde mitt behov av att besöka toaletten mer trovärdigt.

Hon släppte in mig. Jag började gå inåt slottet, tog till vänster och därefter trappan ned till Gustav III:s antikmuseum. Då hörde jag gångjärnen i dörren gnissla upp ovan mig. Jäktande steg närmade sig. Det var inte dags för vaktbyte än. Någon var efter mig.

Med pulsen dånande i öronen smattrade jag iväg över det schackrutiga golvet i *Större stengalleriet*. Som vanligt försökte min hjärna helt lönlöst att lugna min överhettade kropp med allskonns kuriosor:

*Detta var ett av världens första konstmuseer öppna för allmänheten. Kolonnerna i toskansk ordning rimmar väl med statyerna de inramar; då även de härstammar från Italien. Denna samling lade grunden till 1800-talsfenomenet Nationalmuseum. Säg vad man vill om GIII, men svenskt kulturliv hade varit en bra bit fattigare utan honom. Teaterkungen. Gamle Gustaf. **Håll tyst!***

Togor och tunikor i krämvit marmor susade förbi i ögonvrån och snart var jag framme vid samlingens pärla: Endymion. Vid vilket annat tillfälle som helst hade jag stannat en lång stund för att beundra denna över tvåtusen år gamla, slumrande ungdom. Nu tog jag istället en tvär vänster och fortsatte mot trappen till källaren. Trots att min förföljare förmodligen var ute efter att hålla mig från just denna del, kunde jag inte ändra kurs. Jag var tvungen att få veta.

1600-talet var den tid då Sverige utvecklades till en stormakt, och Stockholm till en storstad. Genom krig utökade landet ständigt sina gränser, samtidigt som adeln ökade på sina inkomster, både i form av krigsbyten och belöningar från kronan. Varken förr eller senare har de varit mäktigare. På stadens stränder och längs den nybyggda Konungsgatan med Riddarhuset i spetsen, uppfördes deras palats i moderiktig barockstil. De la Gardies *Makalös* var bara ett av dem. Det fanns och finns många fler: Bååtska, Hallwylska, De Geerska. I jämförelse med dessa framstod Tre Kronor, en påbyggd försvarsborg grundad på 1200-talet, med sina ojämna linjer och skeva vinklar, som rena bondgården. Vilken skam om denna bondgård på något sätt skulle antas spegla rikets egentliga skick! Arkitekten Simone de la Vallé hade redan i mitten av 1600-talet gjort ritningar för att bygga om det.

Vad som i sanning krävdes var dock en totalsanering. Ett nytt ansikte för riket. Den som kunde erbjuda detta, kunde räkna med att bli rikligt belönad och ihågkommen. Slottsbranden startade så långt ifrån Tessins nybyggda del som det var möjligt. Dagen efter, i ett krismöte på Bengt Oxenstiernas palats på Riddarholmen, tilldelades han uppgiften att rita ett nytt. Redan sex veckor senare var han klar, trots att han ansvarade för en handfull andra projekt samtidigt. Med andra ord hade han inte börjat rita efter branden. På något, märkligt sätt hade han förutsett den. Den hade vunnit honom ära och berömmelse. De stackars knektarna och

brandmästaren, som fått skulden för "olyckan", fick däremot utstå årtal av lidande och skam. En av dem satte till och med livet till. Var allt det Tessins verk, i jakt på det ultimata erkännandet?

Med ett uns av bitterhet över denna insikt om min livslånga idol, blandad med hjärtklappningen, hittade jag slutligen den oansenliga, men dock massiva, trädörren till källaren. Jag ryckte upp den och vred om det tunga gjutjärnslåset bakom mig. Det tog mig något ögonblick att återfå fattningen och minnas vad min plan hade varit.

Med andan i halsen halade jag upp min mobiltelefon och satte på ficklampan. Med den andra handen trevade jag fram trädgårdsspaden ur rockfickan, och letade efter hörnet jag varit i för snart sju månader sedan.

Nästan andfådd, inte så mycket av mitt idoga skrapande, som av anspänningen inför vad jag skulle kunna hitta, höjer jag åter min ficklampa. Hålet i den vita putsen avslöjar, precis som väntat, den ojämna ytan av grovhuggen sten. Mer intressant är den minst sagt ovanliga färgen på graniten. Den är inte blekt grå. Nej, den är svart. Svart av sot. Och i det dammiga murbruket sticker något fram ur en spricka. Det ser ut som en tätt vikt papperslapp. Med försiktiga fingrar drar jag ut den och slätar den mot stenens yta. Kanterna som legat utåt putsen är svedda. Texten är skriven i en snirklig stil, hastigt tecknad i kolsvart bläck. Den är gammal, men medeltida är den inte. Min någorlunda kvalificerade gissning är... 1600-tal. I ficklampans sken kan jag läsa: *På Hans M:t Konungens uppdrag begå jag detta dådh. Må Herren Gud wara mitt whittne: Till detta är jag nödh och twungen.*

Fullkomligt absorberad av denna lilla lapp, står jag för ett ögonblick som förstenad. Att döma av den vackra handstilen hade lappen skrivits av någon vid för tiden mycket välutbildad. Ju mer jag letar i mitt minne, desto mer bekant tycks den mig. Insikten om varför slår mig snart. Det var densamma som kantat ritningarna jag hade studerat på Kungliga Biblioteket. Mina misstankar hade stämt trots allt. Med undantag för en, grundläggande detalj. Tessin hade inte anlagt branden på eget bevåg. Han hade inte skapat sin egen väg till världsberömmelse. Han hade alltså förblivit kronans trogne tjänare.

Kronan däremot, hade förrätt sina underlydande.

Jag hör min andning eka i det kolsvarta källarrummet. Djupa andetag försöker stilla min skenande puls. Ju djupare jag andas, desto starkare förnimmer jag en obehaglig doft. Det luktar fränt. Jag riktar ficklampan uppåt taket. Grå rök rör sig inåt rummet. Tåta slingor dansar i den kalla ljuskäglan. Jag närmar mig dörren och ser hur det sipprar in högt däruppe. Så absorberad har jag varit, att jag inte ens märkt det. Med örat mot det massiva träet kan jag höra sprakandet av lågor i rummet utanför. Jag sätter handen på låset, men tvekar. Det finns bara en väg ut härifrån. Den ligger på andra sidan elden.

Snart börjar jag hosta av röken. Jag drar tröjan över näsan, men det tjocka tyget gör knappast andningen lättare. Ögonen rinner. Jag sjunker ned på det ännu kalla stengolvet. Ur fickan fiskar jag upp silverringen. Den glimmar till i ficklampans sken, trots att det nu är dimmigt av röken. Initialerna N.T. går knappt att urskilja längre.

Tessin hade överlevt. Han hade haft hela livet, hela sin storhet framför sig. Hans hemska dåd hade skrivit in honom för evigt i den svenska historien.

Jag däremot, visste ingen var jag befann mig. Med risken att bli förföljd hade jag inte vågat säga det till någon. Även om jag hade kunnat ringa eller skicka ett sms, skulle ingen hinna fram i tid för att rädda mig. Mitt avslöjande skulle aldrig komma ut. Elden skulle utplåna alla spår.

I slutändan skulle återigen bara två saker bestå: ringen och Tessins hemlighet.